

Průběhy mysli

Irena Kopecká

Anna Pustovková

Proměny mysli

Irena Kopecká

Anna Pustowková

Bože, prosím, požehnej tuto knihu,
aby se stala lékem pro všechny, kdo ji otevřou.

S laskavým svolením spoluautorky chci poděkovat
mým andělům Janulce, Lence, Mirkovi, Lidce, Andulce
za to, že v těžkých chvílích při mně stáli.

Můj dík patří i všem, kteří zůstávají skryti v modlitbách.

Irena Kopecká

Lékař, který léčí nemoc poté, co vypukla,
je průměrný lékař.

Lékař, který léčí nemoc, než vypukne,
je vynikající lékař.

Klasická kniha vnitřního lékařství Žlutého císaře ve 2. století před Kristem

Andělský zpěv

paní Věrce

Pramínky noci zurčely všude kolem. Stříbrná luna je hladila v měkkých dotecích. Otevřela jsem okno dokořán, potřebovala jsem být součástí toho všeho, splynout s mlčící tmou a s laskající září měsíčních paprsků. Jsem plna něčeho krásného, tajemného, co neumím pojmenovat.

Dnes jsem slyšela zpívat anděla a měl lidskou tvář. Nejen to, byl to člověk, žena, zcela obyčejná, ale přitažlivá nevšední krásou, která z ní vycházela. Když zpívala, uvědomila jsem si, že jí anděl propůjčil svůj hlas. Byla jen ona, já a Bůh. Má duše rozkvetla a je plná vůně. Předávám ji královně Noci a jejím stříbrným stínům. Ony mě za to kolébají tajemnou krásou nekonečna. Jsem šťastná.

Angína

„Ahoj, chci ti říct, že to setkání musíme odložit, protože jsem nemocná,“ ozvalo se z telefonu. Polekaně jsem se zeptala: „Aničko, co je ti?“

„Mám angínu,“ chraplavě odpovědělo sluchátko.

„Nepotřebuješ něco koupit?“

„Ne, díky, mám všechno potřebné, horký čaj, citron, med, i léky. Dcera se o mě vzorně stará,“ doplnila přítelkyně.

Rozloučila jsem se, ale přiznám se, že na mě padla zvláštní tíseň.

Anička a nemoc? Nějak mi to nešlo dohromady.

Když jsme se za týden setkaly, vysvětlila mi to.

„Co se divíš? Já jsem si nemoc přivolala sama. Poslední měsíc jsem se pořád jen štvála v práci i doma. Organismus mě musel nějak varovat, že tak už to dál nejde. To je přece logické, ne?“

S obdivem jsem se na Aničku zadívala: „Víš, jsem ráda, že mám tak moudrou přítelkyni.“

„Tak to přece funguje odjakživa. Když člověk nemá sám dost rozumu, dostává pak od života kopance, aby se vzpamatoval.“

Obě jsme se zasmály. Je to vlastně prosté, mít rád nejen druhé lidi, ale také i sám sebe.

Aniččiny ruce

V němém úžasu se skláním nad moudrostí našich předků vložených do krátkých, ale výstižných rčení – jako například: „Když je nouze nejvyšší, pomoc boží nejblíží.“

Měla jsem období, kdy mě neustále bolelo v zádech. Každý druhý den jsem chodila na injekce od bolesti, ale nějak to nezabíralo. Když jsem seděla na židli, musela jsem mít za zády polštářek, i v chůzi se bolest ozývala. Cvičit jsem se bála, abych si neublížila. Byla jsem z toho otrávená a bezradná. Pak mi Pán Bůh poslal do cesty jednu mou bývalou žačku, nyní zdravotní sestřičku, která vyslechla mé trápení a poradila mi: „Běžte k Aničce!“

„Kdo to je?“ zeptala jsem se nedůvěřivě.

„No to je masérka a báječná ženská,“ dostalo se mi odpovědi.

Řekla jsem, že si to rozmyslím a rozešly jsme se.

Tak tak jsem došla domů, bolest zad se ozývala stále znovu. Nedá se nic dělat, zkusím to s tou masérkou, rozhodla jsem se a zavolala o kontakt. Když jsem ho dostala, domluvily jsme si termín.

Při mé první návštěvě u ní jsem měla dojem, že v té sklepní místnosti, kde působí, vyšlo sluníčko. Přivítaly jsme se, upřela na mě svůj pátravý pohled a řekla: „Máte srdce plné lásky, a to je dobře.“

Ulehla jsem na masážní stůl a její ruce se začaly dotýkat mých zad. Měla jsem zvláštní pocit tepla, které z těch dlaní vycházelo. Ale nejen to, ona systematicky nabíjela i mé čakry. Cítila jsem jejich vibraci, dokonce se mi před očima vybavily také jejich barvy.

Z masážního stolu jsem vstávala jako omámená.

„A co záda?“ s úsměvem se zeptala Anička.

„Nebolí,“ hlesla jsem a nechtělo se mi tomu ani uvěřit.

Od té doby jezdím pravidelně na masáže a jsem v pořádku díky těm zázračným rukám zlaté Aničky. Ona totiž na rozdíl od jiných masérů přidává k vonnému oleji svou lásku a tu vnáší do všech buněk lidského těla. Proto se k ní vrací každý, kdo ji našel. Působí i jako lékař. Lidé se k ní obracejí se svými bolestmi a trápením. Anička je pozorně vyslechne a poradí. Velmi si jí vážím. Za tu dobu, co se známe, staly jsme se přítelkyněmi. Na její náměty jsem napsala knížku Proměny duše. Když jsem jí s obdivem sdělila, že nevím, jakým směrem by se můj život ubíral, kdybychom se náhodou nesetkaly, jen skromně podotkla: „V životě neexistují žádné náhody, koho potřebujeme, toho nám Bůh pošle do cesty, pokud si to zasloužíme.“

Barva lásky

V našem životě, jako na umělcově paletě, je jen jediná barva, která dává význam životu a umění. Je to barva lásky.

Marc Chagall

Vytanula mi na mysli tato slova, když jsem navštívila Sylvu Česlarovou. Přivítaly jsme se objetím plným lásky a souznění. Barevné kamínky se na mě usmívaly z mističek, hořící svíčka tiše plápolala a sklenice čisté vody netrpělivě čekala, že se jí dotknou mé rty. Království barev a tvarů mě vtáhlo do magického světa Vesmíru, tak vzdáleného tomuto pokoji, a přesto tolik blízkému mému srdci.

„Vždy mě překvapíš, řekni mi, jak dovedeš tak krásně malovat?“ otázala jsem se své přítelkyně.

„To já ne, to tvoří sám Vesmír,“ usmála se Sylva, „vždyť víš, že mé kalendáře se jmenují Vesmír tvoří.“

Pokývla jsem hlavou a zahleděla se na zelenozlatou krajinu plnou tajemné energie, vyzařující svědectví o stopách andělů, kteří ji buď právě opustili, nebo se ji chystají navštívit.

Odmlčela jsem se, jen má dlaň se přiblížila k té kouzelné scénérii a dotýkala se její aury.

„Je tvůj,“ tiše splynulo z úst mé přítelkyně a podala mi obrázek. V tom okamžiku jsem pochopila tajemství její tvorby. Ne ona, ne Vesmír, ale láska sama zanechává své doteky na jejím plátně.

Bílá sobota

Na Bílou sobotu roku 2013 mi předával svou životní moudrost muž, kterého si velmi vážím, Dalajláma. Jeho myšlenku mi poslal můj kolega a přítel ze Suchdolu nad Odrou.

Zde je: Když se ptali Dalajlámy, co ho na lidstvu nejvíc překvapuje, odpověděl: „Lidé. Protože obětují zdraví, aby vydělali peníze, potom obětují peníze, aby znovu získali zdraví a pak se tak znepokojují budoucností, že si neužívají přítomnost, a tak nežijí ani v přítomnosti, ani v budoucnosti. A žijí tak, jakoby nikdy neměli zemřít a potom zemřou bez toho, aby předtím žili.“

Myslím, že hloubka této filozofie nepotřebuje žádného komentáře.

Bílé tabule

Cestovala jsem na Slovensko. Při placení benzínu na čerpací stanici pohonných hmot jsem si koupila nějaké noviny. K jejich četbě jsem se dostala ale až druhý den.

Titul článku „Řešení násilí? Schovat se za tabuli,“ mi doslova vyrazil dech. Dozvěděla jsem se, že střední škola v americkém Cold Spring, která před deseti lety zažila střelbu a smrt svých studentů, si objednala u marylandské firmy 200 bílých neprůstřelných plastových tabulí, odolnějších než neprůstřelné vesty. Stejně tabule si už opatřují i školy v Marylandu, Severní Dakotě, Pensylvánii, Kalifornii, v Minnesotě. Z evropských zemí o nich uvažuje i Německo, kde se podobné tragédie se střelbou ve škole rovněž odehrály. Odkládám noviny a vzpomínám na dvacet dětí a šest učitelů, kteří se vloni v prosinci stali obětí střelby na Základní škole v Newtonu ve státě Connecticut. Co se to děje? Co je to za nesmysl opatřit si do třídy bílé neprůstřelné tabule? Copak útočník nemůže doběhnout těch pár kroků k tabuli a tam houfně všechny postřílet? Toto přece není řešení krize, do které se školství v celém světě dostalo. Kam se vytratila láska? Bojíme se toho slova? Víme, co znamená?

Je třeba, aby učitel měl své žáky rád a aby mu žáci věřili, aby věděli, že když neodvedou svůj úkol, budou potrestáni, ale když svůj trest odčiní, vše je zapomenuto. Právě proto, že učitel má rád svěřené děti, je nutné, aby je naučil, mimo jiné, plnit zadané povinnosti.

Každý dospělý člověk po celý svůj život plní svěřené úkoly a tím je svobodnější, čím snáze je plní. Jen tak se může cítit spokojený a šťastný. Nedávat tedy dětem absolutní volnost, ale pocit odpovědnosti za své konání. Ne násilí, ale lásku potřebuje mladý člověk.

Změňme sami sebe, buďme laskaví a moudří a nemusíme do škol objednávat neprůstřelné bílé plastové tabule.

Bloudění

„Pane Platone, vy říkáte, že láska je bloudit v kráse. Jste si tím jist?“

„Samozřejmě, jinak bych to netvrdil. Podívejte se, každý, kdo se narodil a žije na tomto světě, ví, že jednou zemře, že dojde do konečného cíle své cesty. Než tam však dojde, může si zvolit, chce-li být při svém putování šťasten, nebo chce-li se neustále trápit tím, že jednou nebude existovat. Nechci teď řešit otázku převtělování, ale pozemského života. Ten člověk, který se umí radovat z obyčejných prostých věcí, které ho obklopují, ze setkání s přáteli, ten, který se umí usmívat, i když venku prší, je sluníčkem pro všechny lidi, kteří ho obklopují. Mají ho rádi, potřebují jej k životu. On tu lásku cítí, vnímá ji všemi svými smysly. Jde o zákon dopadu a odrazu, to, co dává, se mu vrací. Takový člověk svou cestu životem projde šťastný, protože měl duši plnou lásky. Celý život bloudil v kráse.“

Najednou se mi vybavila slova písně Johna Lennona: „Všechno, co potřebuješ, je láska. Láska je všechno, co potřebuješ.“

Odmlčela jsem se. Platon mě chvíli pozoroval a pak, jakoby četl mé myšlenky, pronesl:

„Chce-li být člověk šťasten, opravdu všechno, co potřebuje, je láska.“

Topol

Kdokoliv si míní osvojovat právo soudce na poli pravdy a vědění, ten ať čeká, že ho zdrtí smích bohů.

Albert Einstein

Mnoho let stál v rohu naší zahrady topol. Vlastně, přesněji řečeno, rostl přímo na hranici se sousedem. Půl kmene u nás, půl kmene u něho. Byl velký a silný. Ráda jsem pozorovala jeho vznešenost a majestátnost.

Jedno odpoledne jsem vyšla na zahradu a zkoprněle jsem zůstala stát. Ten nádherný rozložitý strom ležel na zemi. Zavřela jsem oči, možná se mi to jen zdálo. Po chvíli jsem je otevřela. Ne, nezdálo se mi to! Obrátila jsem se a utíkala domů.

„Mami, on porazil topol!“

„Cože? Jaký topol?“

„Přece ten, v rohu zahrady,“ vysvětlovala jsem překotně.

Matka přerušila práci a vyběhla ven. Já za ní. Pomalu jsme došly až ke stromu. Bezmocně ležel na zemi, na místě, kde několik desítek let stál, zůstal jen nahý pařez. Jeho silné větve, vždy hrdě vztyčené k nebi, se válely v prachu. Maminka došla až k němu a bezmocně se zeptala sebevědomého souseda: „Proč jste porazil ten krásný strom?“

„Ať mám čím topit v zimě. A nepočítejte s tím, že vám nějakou větev dám. Sám jsem ho seřezal, dřevo je moje!“

Podívaly jsme se s matkou na sebe. Obě jsme se otočily a pomalu odcházely. Vyprovázel nás kvílivý zvuk pily, jako kdyby ani jí se nechtělo konat svou práci. Zavřely jsme v domě všechna okna a do večera jsme nevyšly ven. Jen jsme se občas z okna zadívaly směrem, kde stával krásný statný topol. Zůstalo po něm prázdné místo.

„Maminko, proč jsou lidé tak zlí?“ nedalo mi to, abych se nezeptala, když jsem uléhala večer ke spánku. Maminka pokrčila rameny a tiše řekla: „To já nevím, ale Pán Bůh jejich skutky vidí.“

Druhý den ráno nám klepala sousedka na okno. Maminka je otevřela a vyklonila se ven.

„Dobrý den!“

„Dobrý, už to víte? V noci zemřel náš soused na infarkt!“

„Tak přece ho trest neminul,“ utrousila maminka.

„Co říkáte?“

„Ale nic, a kdy bude pohřeb?“

„Žádný mít nebude, že je to teď moderní. Tak sbohem,“ odporoučela se sousedka a spěchala s tou novinou dál.

„Tak se tím dřevem už neohřeje,“ vyhrkla jsem.

Maminka se na mě zadívala, pak poklekla před křížem a začala se tiše modlit.

Já jsem poklekla vedle ní a přidala se. Obě jsme věděly za koho.

Trocha nostalgie

Mnoho let bydlím v části města, která se vyznačuje spleť uliček. Nejednou se stalo, že někdo u nás zazvonil a ptal se na cestu, protože chodil pořád dokola. Mám ty uličky ráda. Když se jimi toulám, nedá mi, abych si nepřipomněla, kolik tu kdysi bylo obchodů a obchůdků se vším možným. Naproti našeho domku byly dva obchody se smíšeným zbožím, o ulici dál obchůdek podobného zaměření a na té rovné ulici, vedoucí k cestě podél řeky, bylo pekařství, kde se pekli výborný chléb, a kromě toho tam bylo hrnčířství. Právě tam jsem s maminkou čas od času chodila kupovat hliněný hrnec, nebo hliněnou nádobu na škvarene sádlo. Vzpomínám si, že vypadala jako amfora, a když ji maminka naplnila sádlem, to byla, panečku, dobrota! Stávalo se však, že se hrncem trochu uhodilo a on napraskl. Pak ho maminka schovala do komory a netrpělivě čekala na dráteníka.

Když uslyšela na ulici vyvolávat: „Hrnce drátovat, kdo chce drátovat?“ okamžitě vyběhla a pozvala mistra dál.

Dráteník si nejdříve hrnec prohlédl, zvolil drát, posadil se na židli a za chvíli už splétal zvenčí kolem hrnce síť. Práce mu šla rychle od ruky a pořád něco vyprávěl. Když byl s prací hotov, měl už nachystanou svačinu, kterou nikdy neodmítl. Maminka si vzala zadrátovaný hrnec, prohlédla si ho a zaplatila mu. Hrnec pak posloužil ještě na povídla, nebo na křížaly, což bylo sušené ovoce.

Někdy bylo na ulici slyšet i jiný křik: „Nóže, brousím nóóže, kdo chce brousit nóóže?“ I takový člověk byl vyhledávaný hospodyněmi. Poznat ho bylo už z dálky podle dřevěné krosny, kterou nosil vždy na zádech. Ten dovnitř nechodil, jediné pokud byl pozván, jinak se usadil na zápraží, sundal svou krosnu ze zad a hned spustil: „Nabrousím nože, nůžky, všechno, co chcete, ale trochu kafe by nebylo?“

Když mu maminka donesla bryndu, to je čekanková káva, s krajícem namazaného chleba, byl už většinou hotový. Ještě nabídl „nové nože, co řežou samy,“ a když o ně nebyl zájem, řekl si o peníze, pojedl, poděkoval a šel. Ještě chvíli bylo slyšet jeho „nóóže, brousím nóóže,“ a pak se jeho hlas vytrácel, až zmizel docela.

Maminka si libovala, že teď má nože ostré, že budou řezat jedna radost, ale takřka vždy se při krájení řízla do prstu. Tatínek se jí pak smál a dobíral si ji: „Vidíš, maminco, bylo ti třeba ty nože nabrousit?“

Jak je to dávno! Já vím, dnes je jiná doba, žije se úžasným tempem, v kameninových hrncích se dávno nevaří, dnes jsou v módě měděné a žádného brusice nožů na ulici nespátříte, všechny obchůdky z našich uliček zmizely, chodíme nakupovat do velkých supermarketů, ale já si nemohu pomoci: něčeho je mi líto, něčeho krásného, co zmizelo. Půvab obchůdků a řemeslníků lidi sblížoval, uměli se zastavit, popovídat si, měli na sebe více času. Možná žili chudě, ale byli šťastnější.

V kavárně

V podstatě jste takoví, jakou představu si o sobě vytvoříte.

Dr. Joseph Murphy

„Jsem smolařka, nic se mi nedaří, všechno zkazím,“ slyšela jsem, jak roztřeseným hlasem sděluje svůj úděl jedna ze dvou žen té druhé. Ta jenom pokyvovala souhlasně hlavou a smutně se na ni dívala. Nedalo mi to: „Promiňte, ale nešlo neslyšet, o čem si povídáte, smím si přisednout?“ Ženy se na mě rozpačitě podívaly, pak mi nabídly místo. Sedla jsem si.

„Mohu se vás zeptat, co se vám stalo?“ obrátila jsem se na tu, která o sobě tvrdila, že je smolařkou.

Vyslechla jsem banální příběh o nevěrném manželovi. Pozorně jsem se na ženu zadívala. Už na první pohled bylo jasné, že přestala pečovat o svůj zevnějšek.

„Kdy jste byla naposled u kadeřníka?“ zeptala jsem se.

„Prosím?“

„Kdy naposled jste si nechala upravit vlasy?“

Paní se rozplakala: „Víte, já vůbec nemám na sebe čas a nemám ani peníze na zbytečné výlohy.“

„Zbytečné? To jste na omylu, je velmi důležité, aby žena o sebe dbala v každém věku, jen tak se jí vrátí její sebevědomí!“

„Ještě kávičku?“ přispěchal číšník. Poručily jsme si minerálku. Snažila jsem se té ženě vysvětlit, aby nevinila manžela, ale sebe.

Ona ztratila svou důstojnost, přistoupila na pravidla soužití, která jí diktuje její partner. Je nutné nepřijmout roli smolaře, naopak, začít si věřit a mít se rád. Proč by nemohla jednou za měsíc chodit ke kadeřnici, občas si něco hezkého na sebe koupit, zajít si sama na koncert či do divadla?“

Obě ženy mě zpočátku občas přerušovaly svými námitkami, ale posléze mi začaly naslouchat. Když jsme se loučily, bylo vidět, že je můj názor zaujal. Podaly jsme si ruce a rozešly se.

Asi za půl roku jsem s přítelkyní zašla do té samé kavárny. Usedly jsme ke stolu, objednaly si zelený čaj a povídaly si. Přejela jsem pohledem místnost. Bylo obsazeno jen pár stolů. Najednou se od jednoho stolu, kde seděla dvojice, zvedla velmi elegantní žena a s úsměvem ke mně kráčela. Nepoznala jsem ji, až přišla ke mně. Podala mi ruku.

„Funguje to, můj manžel,“ řekla a kývla směrem k hezkému muži, který nás s úsměvem pozoroval. „Život je krásný,“ dodala a pak se vrátila ke svému stolu. Dvojice za chvíli odešla. Paní mi ještě jednou zamávala a šibalsky na mě mrkla. Z proměny té ženy jsem byla překvapená a šťastná.

Když jsem pak chtěla při svém odchodu zaplatit, byla jsem udivena ještě jednou.

„Účet za váš stůl už byl vyrovnán,“ sdělil mi číšník.

„My jsme ale ještě neplatily,“ opatrně namítám.

„Zaplatila ta paní, co před chvílí odešla,“ vysvětlil s úsměvem.

Najednou mě naplnil nádherný pocit. Byla jsem svědkem zrození nového člověka.

Pak že se dnes nedějí zázraky!

Vesmír je v nás

Měsíc prosinec už od nepaměti patří k těm údobím života, kdy je zvykem bilancovat. Zdá se mi, že to až přeháníme. Hodnotíme uplynulý rok v zaměstnání, ve spolicích a sdruženích, kde se angažujeme, v kroužcích, ve kterých pracujeme, ale nějak nám nezbyvá čas ohlédnout se za svým vlastním životem a zjistit, co se nám podařilo a co ne.

Měli bychom se umět pochválit za to, v čem jsme byli úspěšní, poučit se z chyb, kterých jsme se dopustili, a za vše, co nás potkalo, poděkovat. Ano, za vše. Abychom postoupili ve svém duchovním životě dál, je třeba projít často těžkými zkouškami, jejichž význam pochopíme mnohem později. Jsme lidé smrtelní a náš čas zde na tomto světě je nám dán k tomu, abychom jej správně využili. K čemu? K lásce. Je to jediný cíl, který máme pochopit.

Jak jednoduché, a jak těžké! Nejsme-li schopni někoho milovat, aspoň pro začátek mu máme odpustit, nehledat sebelítost, neposlouchat ublížení svého ega, vyslat paprsek lásky ze svého srdce k člověku, který je na tom hůř než my. Vždyť jinak by neubližoval jiným. Nevadí, když nám chvíli potrvá to pochopit. Důležité je vědět, že to je právě to, čemu se máme naučit. S prázdnýma rukama jsme přišli na svět, s prázdnýma rukama odejdeme, ale paprsky lásky, které jsme vyslali za svého života k jiným srdcím, budou v nich zářit, i když my už nebudeme mezi živými. Svět bude krásnější i díky nám. My jsme součástí vesmíru a celý vesmír je v nás.

Vida

Velikonoční pondělí s datem prvního dubna nás hýčká slunečními paprsky. Den jako stvořený k jarním toulkám.

Co takhle po třech dnech studené stravy dát si teplé jídlo, napadlo mě. Jsem ubytována v Lázních Bělohrad, do Hořic je to kousek. Má přítelkyně Lidka nebyla proti, tak jsme sedly do auta a vyjely.

Za chvíli se procházíme po náměstí Jiřího z Poděbrad v Hořicích. Dva hotely a jedna restaurace v blízkosti náměstí se však diví, proč je nenecháme spát. Necháváme, odjíždíme jinam.

Zkoušíme to v krásné roubence v hotelu Dachova. Zamčeno. A co tak v Miletíně? Projíždíme kolem ztichlé restaurace. Za okny vidíme židle obrácené vzhůru zahalené přítmím. Sklesle se vracíme do Bělohradu. Vůně teplého jídla se rozplývá jako sen. Co takhle zkusit dva hotely na hlavní třídě? Marně tiskneme kliku, je zavřeno. Jdeme zpět kolem herny, kde to hučí jako v úle.

„A co ta restaurace za rohem? Bude-li zavřeno, vzdáme to,“ říká Lidka. Je to možné? Čtu – Velikonoční pondělí otevřeno do 15 hodin. Vida, padesát metrů od místa, kde bydlíme.

Vcházíme a ptáme se po možnosti teplého jídla. „Samozřejmě,“ dostáváme odpověď, za chvíli polykáme nejdřív krásnou vůni kuřecího řízku, potom i pokrm sám. Cena je velmi přijatelná, stejně jako obsluha a interiér.

Vida, někdy člověk něco hledá všude, po širokém okolí a nevšimne si, že to má vedle sebe.

Výlet na hrad

Krásné slunné jitro se v rose vykoupalo a pak zvědavě nahlíželo do všech oken.

„Babičko, pojedeme na výlet?“

„Proč ne, a kam bys chtěla jet, Lucinko?“

„Někde na hrad,“ vyhrkne to malé stvoření. „Víš, já vím, že tam nepotkáme už žádnou kněžnu, ale kdysi tam žila, měla krásné šaty, šperky a tančila na plese, že?“

Usmívám se a namítám, že život není samý tanec a zábava, i na hradě bylo někdy smutno, když třeba přišla nemoc, nebo byl-li obléhán. To pak lidé umírali na hradě, i v podhradí.

Vnučka naklonila svou hlavičku a soustředěně mě pozorovala.

„Babi, tobě se nechce, že?“

Je s podivem, jak dítě vytuší pravou příčinu. Nezbyvá mi, než s výletem souhlasit.

Navrhuji, že navštívíme jeden bývalý hrad v okolí. Jde o zajímavou zříceninu s opravenou vstupní věží, nejedná se o nijak namáhavý výstup.

„Jé, pojedeme na hrad!“

Cesta rychle uběhla, vystupujeme a dáváme se pěšinou vzhůru.

„Já mám hlad, nemáš něco dobrého?“ obrací se na mě Lucka.

Vytahuji banán a podávám jí ho.

„Dík,“ a už se s chutí pouští do té žluté dobroty.

„Slupku nevyhazuj na zem, přírodu musíme chránit, až uvidíme odpadkový koš, pak ji vyhodíš, ano?“

„Babi, myslíš, že to nevím?“ utrhuje se na mě a já s uspokojením pozoruji, že banán zmizel, ale slupku mačká v hrstičce. „Jé, tam je černý pytel na odpadky,“ vyhrkne a běží k němu.

Najednou zůstane tiše stát jako zkamenělá. Jdu za ní a nevím, co se děje.

„Copak je?“

„Babičko, a ten strom to nebolí?“ otáčí ke mně své udivené oči.

Přicházím blíž a žasnu. Zde v podhradí si asi ekologii vyložili po svém. Do stromu vbili šroub, na něho maticí upevnili kruh, do kterého umístili černý odpadkový pytel. A nejen to, celá kůra v dosahu lidských dlaní je plná kovových sponek, kterými přímo na strom upevňují plakáty. Některé jsou zcela rezavé, jiné rezavějí, ostatní se lesknou novotou a přichycují ještě kousíčky bývalých plakátů.

„Babi, nebolí ho to? Copak se může takhle ubližovat stromu?“

„Ne, takhle se ke stromu chovat nesmíme, jistě ho to bolí, vždyť strom dýchá a žije stejně jako člověk. Má svůj život, okamžik zrození, růstu, dospělosti, dobu květů, plodů, čas mládí, stárnutí i smrti. Musí stát celý život na jediném místě, ať svítí slunce, nebo prší, ať je mráz, či sněží. Nemůže opustit své místo, ani utéci před člověkem.“

„A to oni neví, to jsou tak hloupí?“ žasne Lucka.

Krčím rameny, беру jí z ručky banánovou slupku, házím ji do pytle a vytahuji z tašky ubrousek na utření. Použila ho a pomalu ho odhazuje. Vtom si i ona všímá železných drátků v kůře stromu, zpod kterých trčí kousky papíru.

„Babi, oni na ten strom přibíjejí i plakáty!“ V očích se jí objevují slzičky. Udělala pár kroků a strom objala. Přiznám se, že jsem udělala totéž a bylo nám jedno, co si o nás pomyslí lidé jdoucí kolem.

Po chvíli jsem se odtrhla, vzala Lucku za ruku a mlčky jsme pokračovaly v cestě na hrad. Ještě několikrát jsme spatřily lidskou bezohlednost na dalších stromech. Když jsme došly až ke věži, stiskla mi Lucka ruku a zašeptala: „Babičko, pojďme pryč, mě už to nebaví.“

Tázavě jsem na ni pohlédla, jestli to myslí vážně. Myslela.

Otočily jsme se ke zpáteční cestě. Opět jsme míjely postižené stromy. Lucka na nich vždy spočinula smutným pohledem. Když jsme sešly dolů ke kostelu, usedly jsme na lavičku. Bylo právě poledne, ve věži se rozezněl zvon.

Obě jsme tiše naslouchaly. Když dozněly poslední údery, Lucinka se ke mně obrátila.

„Babi, to bylo krásné! Jakoby mi říkal, ať nejsem smutná, že jsou i hodní lidé.“

„To víš, že jsou, a je jich hodně, ale zlé skutky jsou více vidět, víš?“

„Já vím,“ přikývla.

Na lavičku přilétl motýl a roztáhl barevná křídla. Tiše jsme pozorovaly, jak je rozevírá a zase zavírá, jak se chvějí.

Když odlétl, Lucka poznamenala: „Babi, jsou v ráji motýli?“

„To nevím, ale je tam asi mnoho krásných stromů, na kterých zcela jistě nejsou přišroubovány černé pytle s odpadky,“ odpověděla jsem s úsměvem.

„To je dobře,“ odtušila vnučka a začala hopkat střídavě po jedné, pak po druhé nožce a notovala nějakou písničku.

S údivem jsem si uvědomila, kolik se toho od ní musím učit. Umí odhodit to špatné a radovat se z přítomného okamžiku.

Zázrak proměny

Kdo chce hýbat světem, musí pohnout nejdřív sám sebou.

Sokrates

„Moniko, přeji pěkný den!“, oslovila jsem svou známou.

„Ale pěkný den, nebo škaredý, to je jedno, stejně ten život za nic nestojí! S údivem jsem se zastavila.

„Co je, co se děje?“

„Pořád se štvu a co z toho mám, jenom ty křečové žíly.“

„Snad to nebude tak zlé, utěšovala jsem ji.

„Prosím tě,“ vyhrkla, „čeká mě rozvod, děcka jsou pořád pryč, akorát když mají hlad, tak se objeví, nákupy tahám jak somár a ty mi přeješ pěkný den!“

Pobaveně jsem na ni pohlédla.

„Poslyš, a nemyslíš, že bys mohla udělat si chvíli čas i na sebe?“

„Jak to myslíš?“

„Přijď zítra k poště v 17 hodin.“

„A co tam?“ Budu třídit zásilky?“ pokusila se o vtip.

„To je mé tajemství,“ usmála jsem se a rozešly jsme se.

Přiznám se, moc jsem nevěřila, že se druhý den Monika u pošty objeví. Ale byla tam. Nervózně vyhrkla: „Ahoj, tak jsem tu.“

„To je fajn, půjdeme na ezoteriku,“ řekla jsem.

„Kam?“ nerozhodně se zastavila. Na ezoteriku k Aničce, neboj se,“ volala jsem jí, že možná přijdeš, ví o tobě.“

Váhavě kráčela vedle mě. Za chvíli jsme došly na místo. U stolu sedělo několik žen. Jedna z nich vstala a přišla k nám.

„Jsem Anička, vítej mezi námi.“

„Já jsem Monika.“

„Dobře, Moniko, sedni si, kam chceš, za chvíli začneme.“

Od té doby uplynuly tři roky. Monika stále chodí na ezoteriku. Už netahá nákupy sama, ale děti i manžel jí pomáhají vést domácnost. Ano, i manžel, z rozvodu sešlo.

To, co jí na něm vadilo, odstranila ze svého chování. Pravda, nešlo to vždy lehce, ale dokázala to a problémy zmizely. Nyní žije ve šťastném manželství, působí klidně a vyrovnaně.

„Ahoj, to je dneska hezky, vid’?“ pozdravila mě s úsměvem.

„Ahoj,“ odpovídám a zvedám udiveně hlavu. Nebe je šedé, déšť na spadnutí, vítr se prohání kolem.

Ale pak jsem si uvědomila, že po tolika horkých dnech je právě dnešek velmi příjemný. Konečně se dobře dýchá, neopékáme se jako na rožni, kdykoli vyjdeme ven.

„Máš pravdu,“ odpovídám.

Ještě si vzájemně popřejeme hezký den a odcházíme každá jinam.

Najednou si uvědomuji tu zázračnou proměnu člověka, který dokáže změnit sám sebe. Stojí to za to.

Zemský ráj

„Aničko, řekni mi, proč lidé neumějí přiznat svou chybu, i když sami už poznali, že ji udělali?“

„To je přece prosté, nemají dost pokory potřebné k tomu doznání. Brání jim v tom jejich ego.“

Nad našimi hlavami šuměl vítr ve větvích velkého dubu, pod kterým jsme seděly. Vytvářel příjemný stín. Louka hrála všemi odstíny zelené, byla domovem mnoha druhů rostlin a trav, zcela jistě ji nikdo nekosí a ona roste jen tak, pro radost ze života. Musí to být krásné žít pro radost sobě i jiným.

Anička mě asi chvíli pozorovala, protože se ozvala: „Je krásná, že?“

„Je,“ přisvědčila jsem. Nepřekvapilo mě, že do mě vidí, zvykla jsem tomu.

„A co brání člověku, aby žil sobě a druhým pro radost?“

„Vlastně nic,“ usmála jsem se.

Před námi v trávě se rozsvítilo sluneční zrcátko. Jeden zlatý paprsek se prodral hustou korunou stromu a mrkl na nás. Obě jsme vstaly a začaly ho chytat do dlaní. Najednou se ztratil. Setmělo se, slunce zakryl mrak.

„V životě taky někdy necítíme slunce, i když nám září nad hlavou, vid’?“ obrátila jsem se k přítelkyni. Anička přikývla: „Není třeba se bát tmy, slunce vždy vyjde. Bůh ochraňuje člověka na jeho cestě, ale těžkosti si musí prožít sám. Je to proto, aby se něčemu novému naučil. V tom okamžiku se nebe rozjasnilo, ale sluníčkové zrcátko už v trávě nebylo. Vyšly jsme ze stínu stromu a nechaly se objímat slunečním jasem. Koncertovali nám k tomu cvrčci ze všech stran, v koruně dubu zpívali ptáci, motýli usedali na kvetoucí trávy a ony se štěstím kolébaly ze strany na stranu. Zemský ráj to napohled.“

Zrození

Náleží k tomu nemnoho umění a práce, aby byl člověk počat, jakmile se však narodil, jest na sebe vzítí péči pilnou a úzkostlivou, aby byl odchován a vychován.

Platón

Největší hloupost, kterou slýchám od maminek malých rošťáků, je, když tvrdí: „Však oni z toho vyrostou. Už tím, že tuto větu vysloví, dávají najevo, že nezvládají výchovu vlastních dětí, že ne oni, rodiče, jsou vůdčí osobností, ale že pravidla života určují děti rodičům. To ale nejde, dítě nemá dost životních zkušeností, aby vědělo, jak se správně zachovat, jak přijímat prohry a učit se z nich pro blaho a štěstí svého života. A která matka by nechtěla, aby její dítě bylo šťastné? Vždyť matky odjakživa žijí život svých dětí.

Vzpomínám si na pohádku Rybí kostička, ve které zazněla krásná myšlenka: „Ten je ze všech nejbohatší, kdo je láskou bohatý!“

Ve světě není nic cennějšího než láska. Předávejme ji svým dětem. Učme je po-koře, veďme je moudře na jejich cestě životem, dokud o naše rady stojí. V opačném případě může být pozdě.

Život chaloupek

Chaloupky stárnou s lidmi. Když lidé, kteří v nich celý život žili, zestárnou a zemřou, chaloupka po nich začne tesknit. Pokud se nenajde nový obyvatel, chaloupka chřadne čím dál víc a nakonec umírá. Propadne se její krov, puknou stěny, a oči okének, kdysi plných muškátů a vůní myrty, vyloupne neúprosný čas. Kouzlo chaloupky zmizí, to, co zůstalo, vzbuzuje jen lítost. Pak konečně někoho napadne torzo chaloupky zbourat, přijede bagr a ani se nemusí moc namáhat, aby to, co zbylo, srovnal se zemí. To je vždy smutné, já vím, všechno má svůj začátek a konec, tak jde život, ale když já před honosnou vilou vždy upřednostním malou chaloupku. Má své kouzlo, svou utajenou krásu, která se dotýká lidského srdce. Je milá už tím, že je.

V jedné takové chaloupce žila kdysi v Příboře na Benátkách jedna paní, řekněme jí třeba paní Mercovská. Ráda jsem jako dítě překračovala práh její chaloupky. Těžké dveře šly ztuha otevřít, muselo se vši silou zatlačit. A už bylo cítit tu zvláštní vůni, kterou na mě vnitřek chaloupky dýchl.

Paní Mercovská mě s úsměvem uvítala a pozvala dál. Vždy nabídla něco dobrého k pohoštění. O to jsem nejevila zájem, mě upoutaly svou barevností kopce filcových odstřížků, které byly všude kolem a hlavně vždy nějaké rozpletené papuče - filcáky. Jednou mi maminka taky takové na zimu koupila, nepředstavíte si, jak v nich bylo teploučko. Jejich základ tvořil vyvatovaný vnitřek, na který se látací technikou provlékaly stejně široké barevné proužky filcu. Dnes vím, že je paní Mercovská získávala asi z Tonaku, jako dítě jsem si ale nedovedla vysvětlit, odkud je bere. Mé kroky pak vedly k hotovým výrobkům na poličce. Ráda jsem hladila jejich barevná okénka vypletených proužků.

Paní Mercovská byla pro mě čarodějkou v barevném ráji. Nezřídka jsem si domů odnášela malé červené, zelené, modré, černé, růžové či bílé filcové odstřížky. Jejich zářivou barevnost mi i po letech přinášejí vzpomínky.

Dnes už dávno chaloupka nestojí, paní Mercovská šije a vyplétá filcové papučky zkřehlým nožkám andílků, ale v mé paměti dosud stojí malá chaloupka s barevnou horou odstřížků a s usměvavou paní Mercovskou.

Životu

Dávno už neskáču přes kaluže,
jsem šťastná, že je obcházím
bez berlí a holí.

Do vleklé tesknoty
zavoněla růže
a mě ta vůně bolí.

Potemněl pohár života
a chuť má trpčí,
než dřív míval.

Na stráně odkvetlé
čeká prázdnota.
Není, kdo by zpíval.

Pomalým krokem překračuji stesk,
myšlenky černé
v ohni víry spaluji.
Láskou, co vysílám,
nechávám se vést.
Miluji život, miluji.

Irena Kopecká

Irena Kopecká a její přátelé: Anna Pustowková, Sylva Česlarová, Boris Zvada

PROMĚNY MYSLI

Irena Kopecká, Anna Pustowská

Obálka, energetické obrázky, afirmace: Sylva Česlarová

Ornamenty: Boris Zvada

Sazba a grafická úprava: Ludmila Hanáková

<http://kopeckairena.xf.cz>

Vydal: Dušan Žárský – ŽÁR, www.zar.cz

v prosinci 2015

V elektronické verzi první vydání

ISBN: 978-80-86725-77-2